

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/23/2006
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5305208331
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5305208331.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v spore žalobkyne O.. O. G., D.. X.XX.XXXX, N. R. XX, C., právne zastúpenej JUDr. Miroslavom Korchom, advokátom, so sídlom Kukurelliho 1505/50, 066 01 Humenné proti žalovanému U. Z. G., Z.. Z. F. P., O. Č.. XXX, L.: XX XXX XXX, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849 o zaplatenie 1 108,68 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Návrh žalovaného na prerušenie konania z a m i e t a .
- II. Žalobu z a m i e t a .
- III. Žalovaný m á voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 19.12.2005, doručenu súdu dňa 21.12.2005, domáhala voči označenému žalovanému zaplatenia sumy 1 108,68 € (33 400 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 13% ročne z tejto sumy od 1.1.2004 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území O., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX v časti pod B 258 v podiele 100000/10500000-in k celku, ktoré žalovaný užíva na základe nájomnej zmluvy zo dňa 4.1.2000. Podľa čl. V tejto zmluvy je nájomné splatné do 31. decembra roka, ktorého sa týka. Pre rok 2003 bol žalovaný povinný zaplatiť nájomné za jeden podiel vo výške 110,87 € (3 340 Sk), spolu 1 108,68 € (33 400 Sk), ktoré napriek viacerým urgenciám, ani na základe výzvy žalobkyne zo dňa 27.11.2005, v ktorej ho žalobkyňa vyzvala k úhrade tejto sumy najneskôr do 5.12.2005, neuhradil. Predmetom sporu je peňažné plnenie zo záväzkového vzťahu medzi stranami sporu, žalovaný odmieta poskytovať žalobkyni náhradu za užívanie jej podielu, pri takto vymedzenom predmete nie je podstatný titul užívania (nájomné alebo bezdôvodné obohatenie). Žalobkyňa je povinná toto trpieť, pretože užívanie celej veci je rozhodnutím väčšiny. Nie je povinnosťou žalobkyne označiť právnu normu, pod ktorú svoj nárok podraduje. Žalobkyňa bola na list vlastníctva zapísaná nielen dňa 26.6.2013 pod číslom V 2231/13, ale na liste vlastníctva bola zapísaná aj za sporné časové obdobie od 1.1.2003 do 31.12.2003 na základe predchádzajúcej darovacej zmluvy V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000 uzavretej medzi otcom M. U. a žalobkyňou ako dcérou. Došlo k odstúpeniu od darovacej zmluvy V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000 dohodou o odstúpení s tým, že súčasťou dohody o odstúpení bolo dojednanie zmluvných strán M. U. a žalobkyne, že úžitky z nehnuteľností ku dňu odstúpenia, teda ku dňu 20.6.2013, patria žalobkyni. Tým skutkovo a právne zdôvodňoval, že na strane žalobkyne existuje aktívna legitímácia k vymáhaniu bezdôvodného obohatenia aj za čas od 1.1.2003 do 31.12.2003 napriek tomu, že na liste vlastníctva č. XXXX kat. úz. O. je zápis vlastníckeho práva žalobkyne len na základe vkladu zo dňa 26.6.2013 pod číslom V 2231/13. V tomto smere poukázal na doslovné znenie § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od počiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom

ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Účastníci zmluvy sa dohodli inak, v dohode o odstúpení od zmluvy sa dohodli, že úžitky z predchádzajúceho vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva žalobkyne ostávajú zachované v prospech žalobkyne aj po odstúpení od zmluvy. Žalovaný úmyselne nevypláca žalobkyňi jej nároky z predmetu vlastníctva. Vzhľadom k tomu, že dlhodobo žila v právnej neistote, odstúpila od darovacej zmluvy. V zmluve o odstúpení jednoznačne zmluvné strany dohodli, že úžitky ku dňu odstúpenia patria žalobkyňi. Aby otec M. U., ktorý mal podlomené zdravie, nemusel byť účastníkom súdnych sporov, následne dňa 26.6.2013 uzavrel novú darovaciu zmluvu ku všetkým spoluvlastníckym podielom M. U. (V 2231/13). Žalobkyňa odstúpením od darovacej zmluvy nestratila aktívnu legitímáciu v súdnom spore. Výška nároku uplatneného žalobou sa rovná výške, v ktorej žalovaný vyplácal úžitky (nájomné) v danom roku ostatným spoluvlastníkom. Žalovaný predmet vlastníctva žalobkyne nepretržite užíva a poberá z neho úžitky.

2. Žalovaný od počiatku namietal platnosť nájomnej zmluvy, od ktorej pôvodne žalobkyňa svoj nárok odvodzovala, poukázal na potrebu prejudiciálneho vyriešenia otázky jej vlastníckeho práva. Darovacia zmluva zo dňa 19.9.2000, na základe ktorej mala nadobudnúť žalobkyňa vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti prvýkrát, je neplatná. Žiadal konanie prerušiť do skončenia konania 6C 648/2001, v ktorom sa riešila otázka platnosti darovacej zmluvy. Žalobkyňa nebola v čase uzatvorenia nájomnej zmluvy podielovou spoluvlastníčkou, stala sa ňou až dňa 13.11.2000, na základe darovacej zmluvy z 19.9.2000. Nemohla preto previesť na iného viac práv, než sama mala. Poukázal na povinnosť žalobkyne vymedziť predmet sporu nielen čo do výšky, ale aj čo do základu, pričom každá zmena rozhodujúcich skutkových tvrdení je zmenou žaloby. Pre prípad, že súd uplatnený nárok posúdi ako bezdôvodné obohatenie, vzniesol námietku premlčania. Po poslednom rozhodnutí odvolacieho súdu žalovaný poukázal na rozhodnutia vydané vo veciach druho-vo totožných: 10C 11/2009-294- zo dňa 24.4.2015, 11Co 489/2015-335- zo dňa 23.2.2016, 5C 142/2003-272 zo dňa 29.9.2014 a 5Co 210/2015-301- zo dňa 26.1.2016, ktorým súd prvého stupňa žalobu žalobkyne zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutia potvrdil. Následne podaním zo dňa 7.6.2016 žalovaný vzniesol návrh na prerušenie konania s poukazom na prebiehajúce konanie na Okresnom súde v Čadci pod sp. zn. 8C 102/2014, v ktorom sa rieši otázka vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam (podielom). V písomnom vyjadrení pred pojednávaním stanoveným na deň 2.11.2016 poukázal na to, že žalobkyňa neuniesla bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno ani ohľadne užívania predmetnej nehnuteľnosti žalovaným. Nepreukázala, že žalovaný zadržoval a užíval predmet jej vlastníctva v spornom časovom období. Nepreukázala ani výšku plnenia žiadnym hodnoverným dôkazom. Na poslednom pojednávaní poukázal na rozsudok č. k. 4C 1/2015-126- zo dňa 11.8.2016, na jeho závery, z ktorých vyplýva nedostatok vecnej legitímácie žalobkyne, pretože zápis vlastníckeho práva jej svedčí ku dňu 26.6.2016 na základe vkladu V2231/13, je preto irelevantné, že žalobkyňi svedčalo vlastnícke právo na základe vkladu V1900/2000 už od dňa 19.9.2000 na základe darovacej zmluvy, pretože od tejto zmluvy žalobkyňa platne odstúpila, čím sa zmluva od počiatku zrušila, teda ku dňu 19.9.2000, kedy sa obnovil predchádzajúci vlastnícky stav otca žalobkyne M. U.. Žalobkyňa teda nemohla byť vlastníčkou v spornom časovom období od 1.1.2003 do 31.12.2003. Zrušením zmluvy zanikli všetky práva a povinnosti zmluvných strán, vrátane atribútov vlastníckeho práva (práva predmet vlastníctva držať, užívať, brať plody a úžitky a nakladať s ním). Dohoda v odstúpení je dohodou zmluvných strán, nemôže zaväzovať tretí subjekt, v danom prípade žalovaného. Úžitkov v zmysle tejto dohody sa môže žalobkyňa domáhať preto jedine od svojho otca M. U., ktorý bol vlastníkom v spornom časovom období so všetkými atribútmi jeho vlastníckeho práva.

3. Súd vo veci rozhodol prvýkrát rozsudkom č. k. 8C 23/2006-52- zo dňa 26.3.2007, ktorým žalobe vyhovel, keď nárok ňou uplatnený považoval za nárok z platne uzatvorenej nájomnej zmluvy na dobu neurčitú. O odvolaní žalovaného proti tomuto rozsudku odvolací súd Krajský súd v Žiline rozhodol uznesením č. k. 8Co 212/2007-81- zo dňa 4.10.2007, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvého stupňa sa nezaoberal otázkou platnosti, resp. neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 19.9.2000, na základe ktorej žalobkyňa nadobudla spoluvlastnícke podiely v nehnuteľnostiach, ktoré boli predmetom nájmu, pretože posúdenie tejto otázky má vplyv na aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne na podanie žaloby. Súd prvého stupňa následne rozsudkom č. k. 8C 23/2006-99- zo dňa 19.6.2008 žalobu zamietol z dôvodu, že keďže žalobkyňa nebola vlastníčkou sporných nehnuteľností, ktoré prenajímala, pretože sa ňou stala až dňa 13.11.2000 na základe darovacej zmluvy zo dňa 19.9.2000, nájomná zmluva je neplatná. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením č. k. 8Co 320/2008-114- zo dňa 30.1.2009 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie s poukazom na to, že aj napriek tomu, že bolo preukázané, že nájomná zmluva bola podpísaná dňa 4.1.2000 a žalobkyňa sa stala vlastníčkou predmetu nájmu až dňa 13.11.2000, to neznamená, že žalobkyňa nemá voči žalovanému žiadny nárok. Právna kvalifikácia nároku nie je povinnosťou žalobcu.

Zmena právnej kvalifikácie nároku nie je zmenou žaloby. Odvolací súd poukázal na rozhodnutie NS SR 5Cdo 58/1999 a Obdo 13/1998. Skutočnosti tvrdené žalobcom podriaďuje pod príslušnú právnu normu súd. Poukázal na ustanovenie § 451 Občianskeho zákonníka upravujúce bezdôvodné obohatenie. V zmysle týchto záverov súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom č. k. 8C 23/2006-126- zo dňa 27.4.2009, keď žalobe vyhovel a žalobkyňu priznal nárok z titulu bezdôvodného obohatenia. V rozsudku sa vysporiadal aj so vznesenou námietkou premlčania, vyhodnotil ju ako nedôvodnú. Uznesením č. k. 8Co 211/2009-149- zo dňa 30.7.2010 odvolací súd na odvolanie žalovaného rozsudok zrušil z dôvodu jeho predčasnosti s poukazom na stav vo veci 6C 648/2001, v ktorom bola predmetom konania platnosť, resp. neplatnosť darovacej zmluvy, na základe ktorej sa žalobkyňa stala vlastníčkou podielu v nehnuteľnosti, za užívanie ktorého sa domáhala voči žalovanému zaplatať žalovanej sumy. Konanie v uvedenej veci bolo následne uznesením č. k. 8C 23/2006-162 zo dňa 13.10.2011 do právoplatného skončenia konania 6C 648/2001 prerušené (už uznesením č. k. 8C 23/2006-25- zo dňa 27.2.2006 bolo toto konanie prerušené, avšak uznesením odvolacieho súdu č. k. 8Co 157/2006-36- zo dňa 26.9.2006 bolo uznesenie z dôvodu, že výsledok sporu 6C 648/2001 neovplyvní postavenie žalovaného ako dlžníka, zrušené. Súd prvého stupňa sa má predbežne zaoberať otázkou platnosti darovacej zmluvy sám.). Následne rozsudkom č. k. 8C 23/2006-320- zo dňa 8.12.2014 súd žalobu zamietol. Vychádzal zo stavu konania vo veci 6C 648/2001, v ktorej Krajský súd v Žiline rozhodnutím č. k. 5Co 479/2012-918- zmenil rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 6C 648/2001-793- zo dňa 18.9.2012 a určil, že darovacia zmluva V 1901/2000 uzavretá dňa 19.9.2000 medzi M. U. a žalobkyňou, na základe ktorej sa mala žalobkyňa stať vlastníčkou nehnuteľností, na ktoré predtým uzavrela nájomnú zmluvu, je neplatná. Súd prvého stupňa v rozsudku č. k. 8C 23/2006-320- zo dňa 8.12.2014 vyhodnotil nájomnú zmluvu zo dňa 4.1.2000 za absolútne neplatný právny úkon, pretože žalobkyňa v čase jeho uzatvorenia nebola vlastníčkou nehnuteľností tvoriacich predmet nájmu. Nevzniklo jej teda právo na zaplatať nájomného. Súd sa v rozsudku vysporiadal aj s odstúpením od darovacej zmluvy zo strany žalobkyne, aj s postúpením pohľadávky (produkovanými v priebehu sporu), ktorá je predmetom tohto sporu. Darovacia zmluva zo dňa 19.9.2000, ktorá bola v čase vyhlásenia tohto rozsudku určená v konaní 6C 648/2001 právoplatne za neplatnú, sa stala neplatnou ku dňu jej uzatvorenia, preto nebolo možné platne odstúpiť od neplatnej zmluvy. Vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania, súd dospel k záveru, že M. U.V. nemohol platne postúpiť pohľadávku, ktorej nositeľom sám nebol. Mohol postúpiť len pohľadávku zo vzťahu, ktorého bol účastný. Nebol zmluvnou stranou nájomnej zmluvy zo dňa 4.1.2000, z ktorej žalobkyňa nárok uplatňuje. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobkyne týkajúcim sa titulu, z ktorého v priebehu sporu začala nárok uplatňovať (bezdôvodné obohatenie, úhrada za užívanie spoluvlastníckeho podielu na základe dohody o hospodárení so spoločnou vecou, postúpenie pohľadávky), súd ich vyhodnotil ako zmenu skutkových tvrdení, teda ako zmenu žaloby. Poukázal na viazanosť predmetom sporu, ktorý žalobkyňa v žalobe vymedzila titulom nájomného. Produkovaný skutkový stav nebolo preto možné podriaďiť pod § 451 Občianskeho zákonníka a nárok priznať z titulu bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd uznesením č. k. 6Co 256/2015-344- zo dňa 26.8.2015 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie. V závere poukázal na to, že ak súd prvého stupňa vyhodnotil tvrdenia žalobkyne ako zmenu žaloby, pričom výsledky dovtedy vykonaného dokazovania neumožňovali rozhodnúť o zmenenej žalobe, súd prvého stupňa mal o tejto zmene najskôr rozhodnúť.

4. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

Podľa § 162 ods. 3 CSP o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

5. Návrh na prerušenie konania bol žalovaným podaný dňa 7.6.2016 (do účinnosti novely CSP, účinnej odo dňa 1.7.2016), súd však poukazuje na okamžitú aplikabilitu procesnej normy, preto návrh posúdil podľa § 164 CSP. Prerušenie konania nie je povinnosťou súdu, ale ide iba jednou z alternatív možného postupu. Ak je potrebné v konaní riešiť otázku, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, môže si túto otázku vyriešiť súd prejudiciálne sám alebo môže konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania, v ktorom sa predmetná otázka rieši. Nevyučuje sa teda, aby o tejto inej otázke rozhodoval súd. Súd má za to, že otázku existencie vlastníckeho práva žalobkyne k predmetným nehnuteľnostiam na LV č. 8541 môže prejudiciálne vyriešiť sám v tomto konaní, najmä vzhľadom k tomu, že v konaní 8C 102/2014 nebolo doposiaľ vykonané žiadne dokazovanie. Pokračovanie v konaní a vecné prejednanie v tejto veci vedie k odstráneniu právnej neistoty strán sporu, pričom jednou z ústavných požiadaviek (č.

48 ods. 2 Ústavy SR) je rýchle konanie bez zbytočných prieťahov. V súlade s ústavnou požiadavkou kladúcou dôraz konať rýchlo a bez zbytočných prieťahov súd návrh žalovaného na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8C 102/2014 zamietol. Rozhodnutie vo veci 8C 23/2006 nezávisí od rozhodnutia vo veci 8C 102/2014, súd nie je povinný konanie prerušiť. Súvisiace otázky má právo posúdiť prejudiciálne. Súd poukazuje na to, že vzhľadom k tomu, že prechádzajúce konanie, pre ktoré boli súvisiace konania prerušené (6C 648/2001), trvalo 15 rokov, dá sa dôvodne predpokladať, že aj v prípade prerušenia konania sp. zn. 8C 23/2006 do právoplatného ukončenia konania vo veci sp. zn. 8C 102/2014 by prerušenie konania spôsobilo dlhoročný a zbytočný prieťah v konaní, pretože je možné vo veci rozhodnúť bez prieťahov v konaní, bez prerušovania konania. Súd navyše poukazuje aj na to, že vo veci sp. zn. 8C 23/2006 súd uznesením č.k. 8C 23/2006-25- zo dňa 27.2.2006 prerušil konanie do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci 6C 648/2001, odvolací súd uznesenie prvostupňového súdu o prerušení konania zrušil (č.k. 8Co 157/2006-36- zo dňa 26.9.2006). Konštatoval, že nie je daný dôvod na prerušenie konania, pretože otázku, ktorá je predmetom sporu 6C 648/2001 si môže súd vyriešiť predbežne sám, nejde ani o jeden z prípadov podľa § 135 ods. 1 OSP, v súčasnosti § 193 ods. 1 CSP). V tomto prípade, vo vzťahu k novému návrhu žalovaného na prerušenie konania, ide o obdobný prípad, keď si súd môže otázku vlastníckeho práva žalobkyne v spornom časovom období vyriešiť predbežne v tomto spore. V tomto smere súd poukazuje aj na veľké množstvo rozhodnutí odvolacieho súdu - Krajského súdu Žilina v sporoch „Pohotovosť“, v ktorých odvolací súd potvrdil ustáleným spôsobom rozhodovaciu činnosť prvostupňového súdu tak, že prvostupňový súd súbežne návrh na prerušenie konania zamietol a bez vyčkania právoplatnosti uznesenia rozhodoval aj vo veci samej (8Co 51/2014-15, 7Co 310/2014 zo dňa 18.06.2014, 6Co 374/2014 zo dňa 18.06.2014, 11Co 257/2014-80 zo dňa 23.06.2014 atď.).

6. Súd sa musel najskôr vypořadat' s otázkou, či žalobkyňa je v spore aktívne legitimovaná. Pri neexistencii aktívnej legitimácie je nadbytočné skúmať ostatné podmienky uplatneného nároku, v danom prípade nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (s poukazom na závery odvolacieho súdu), ktoré by spôsobilo zbytočné prieťahy v konaní a neehospodárnosť konania bez právnej relevancie k predmetu sporu. Súd vykonával dôkazy smerujúce k sporným bodom, ktoré na pojednávaní dňa 2.11.2016 aj s poukazom na závery rozhodnutí odvolacieho súdu v uvedenom spore oboznámil. Nesporné body nepovažoval za potrebné dokazovať (§ 151 ods. 1, 2 CSP, § 186 ods. 2 CSP, pretože súd nemal dôvodnú pochybnosť o pravdivosti zhodných tvrdení, vychádzajúc aj z objektívnych zápisov v registroch). Preto nevykonával dôkazy smerujúce k nesporným tvrdeniam (časové obdobie predmetu sporu; skutočnosť, že predmet sporu tvorí bezdôvodné obohatenie; skutočnosť vkladu darovacej zmluvy V 2231/13 zo dňa 26.6.2013, V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000; odstúpenie od zmluvy zo dňa 20.6.2013 s obsahovou náležitosťou, že úžitky ku dňu odstúpenia patria obdarovanej). Súd vykonával dôkazy smerujúce k danosti aktívnej legitimácie žalobkyne, a to výsluchom právneho zástupcu žalovaného, nakoľko právny zástupca žalobkyne sa na pojednávania nedostavil, ich písomnými podaniami a vyhodnotením predložených dôkazov vzhľadom k tomu, že otázka posúdenia aktívnej legitimácie je otázka právneho vyhodnotenia skutkového stavu. Ostatné dôkazy súd nevykonával.

7. Dokazovanie súd vykonával nasledovnými listinami: nájomná zmluva čl. 5, čiastočný výpis z LV č. XXXX, zmluva o postúpení pohľadávky čl. 247, oznámenie o postúpení pohľadávok čl. 186, 217, dohoda o odstúpení od zmluvy o prevode nehnuteľností čl. 329, uznesenie NS SR vydané vo veci 6C 648/2001 pod sp. zn. 6Cdo 157/2014 zo dňa 29.3.2016.

8. Na základe vykonaného dokazovania mal zistený nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery: V nadväznosti na § 151 ods. 1, 2 CSP, § 186 ods. 2 CSP súd vychádzal zo zhodných tvrdení strán, pretože nemal dôvodnú pochybnosť o ich pravdivosti vzhľadom k tomu, že zhoda tvrdení bola potvrdená aj objektívnymi dôkazmi - výpismi z verejného registra katastra nehnuteľností. Za nesporné považoval súd časové obdobie od 1.1.2003 do 31.12.2003, ako aj skutkové tvrdenia tvoriace základ predmetu sporu, ktorým bolo vydanie bezdôvodného obohatenia za časové obdobie od 1.1.2003 do 31.12.2003 vo výške 1 108,68 € mesačne s 13 % úrokom z omeškania ročne od 1.1.2004 do zaplatenia. Súd poukazuje v súlade s § 216 ods. 1, 2 CSP a § 212 ods. 2 CSP na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený už v uznesení č. k. 8Co 320/2008-114- zo dňa 30.1.2009 čl. 114, v ktorom poukázal na rozhodnutia NS SR 5Cdo 58/1999 a Obdo 13/1998, podľa ktorých posúdenie právnej kvalifikácie patrí výlučne súdu a nie je povinnosťou žalobcu svoj nárok aj právne kvalifikovať. Skutočnosti tvrdené žalobcom podriaďuje pod príslušnú právnu normu súd. S poukazom na uvedené, cítiac sa byť viazaný týmito závermi odvolacieho súdu, súd prvého stupňa aj napriek svojmu

predchádzajúcemu rozhodnutiu (čl. 320), o podaniach žalobkyne samostatne nerozhodoval, nakoľko ich za zmenu žaloby nepovažoval. Na pojednávaní v rámci poučenia o sporných, nesporných bodoch a predbežnom právnom názore poučil strany konania o tom, že predmetom sporu bude žaloba žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia za sporné časové obdobie. Z listu vlastníctva č. XXXX kat. úz. O. na sporné spoluvlastnícke podiely mal súd jednoznačne preukázané, že žalobkyňa je zapísaná na sporné spoluvlastnícke podiely ako spoluvlastníčka na uvedený list vlastníctva na základe darovacej zmluvy V 2231/13 z 26.6.2013. Zápis bol vykonaný na základe darovacej zmluvy zo dňa 19.9.2000, dňa 21.6.2013. Bolo nesporné, že od predchádzajúcej darovacej zmluvy medzi M. U. a žalobkyňou, ktorá bola zavkladovaná pod V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000, žalobkyňa odstúpila na základe dohody o odstúpení zo dňa 20.6.2013, pričom bolo nesporne preukázané aj to, že obsahovou náležitosťou dohody o odstúpení bola aj dohoda zmluvných strán, že „účastníci sa dojednávajú, že úžitky z nehnuteľností do dnešného dňa patria O. G.“ Dohoda o odstúpení vrátane uvedeného dodatku bola uzavretá len medzi darcom M. U. a obdarovanou dcérou - žalobkyňou, nebola uzavretá s tretím subjektom - žalovaným. Nesporné bolo aj to, že žalovaný žalobkyňu za sporné časové obdobie nevyplatil žiadne podiely, nepredložil k tomu žiadne účtovné ani iné dôkazy.

9. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

10. Predmetom sporu bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka na základe tvrdenia, že žalovaný užíva spoluvlastnícke podiely žalobkyne bez právneho dôvodu, teda bez platnej nájomnej zmluvy, čím sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacuje, a to za sporné časové obdobie od 1.1.2003 do 31.12.2003. Základnou podmienkou úspechu tejto žaloby bolo preukázanie vlastníckeho práva žalobkyne v nadväznosti na § 123 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Bolo povinnosťou žalobkyne preukázať, že žalovaný zadržíava a užíva predmet vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva žalobkyne v spornom časovom období bez právneho dôvodu (bez platnej nájomnej zmluvy), požíva zároveň bez právneho dôvodu aj plody a úžitky z jej spoluvlastníckeho podielu, čím sa na úkor žalobkyne v spornom časovom období bezdôvodne obohacuje. V konaní súd mal nesporne preukázané, že v spornom časovom období od 1.1.2003 do 31.12.2003 žalobkyňa nebola vlastníčkou sporných spoluvlastníckych podielov. Vlastnícke právo k sporným spoluvlastníckym podielom jej svedčí až na základe darovacej zmluvy V 2231/13, počnúc dňom vkladu od 26.6.2013. Porovnaním sporného časového obdobia od 1.1.2003 do 31.12.2003 s momentom vzniku vlastníckeho práva žalobkyne dňom 26.6.2013 súd mal preukázané, že na strane žalobkyne nie je daná aktívna legitímácia k vymáhaniu bezdôvodného obohatenia na základe § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 123 Občianskeho zákonníka za sporné časové obdobie od 1.1.2003 do 31.12.2003, ku ktorému nepreukázala vlastnícke právo k sporným spoluvlastníckym podielom. Ako právne irelevantné súd vyhodnotil tvrdenia právneho zástupcu žalobkyne (prvé v poradí), že žalobkyňu svedčilo k sporným spoluvlastníckym podielom vlastnícke právo aj na základe V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000, pretože v konaní bolo preukázané, že dohodou o odstúpení zo dňa 20.6.2013 žalobkyňa od tejto darovacej zmluvy z 19.9.2000 platným spôsobom odstúpila. V tejto časti súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vydané vo veci 6C 648/2001 pod sp. zn. 6Cdo 157/2014 zo dňa 29.3.2016, v ktorom najvyšší súd konštatoval platnosť darovacej zmluvy zo dňa 19.9.2000 (pri predmete sporu vo veci 6C 648/2001 - neplatnosť darovacej zmluvy), z čoho možno vyvodit', že od platne uzavretej zmluvy možno odstúpiť. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Odstúpením od zmluvy V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000 sa teda darovacia zmluva zo dňa 19.9.2000 zrušila od začiatku, teda ku dňu 19.9.2000, preto na základe tejto darovacej zmluvy žalobkyňa nemohla byť vlastníčkou sporných spoluvlastníckych podielov v čase od 1.1.2003

do 31.12.2003. Zrušením zmluvy zanikli všetky práva a povinnosti zmluvných strán z tejto zmluvy aj právny titul, na základe ktorého zmluva bola uzavretá. Na základe darovacej zmluvy zavkladovanej pod V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000 nie je daná aktívna legitímácia žalobkyne k vydaniu bezdôvodného obohatenia za sporné časové obdobie. Pokiaľ ide o druhé tvrdenie právneho zástupcu žalobkyne, že v nadväznosti na § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, a to v nadväznosti na dohodu o odstúpení, kde zmluvné strany dohodli, že úžitky z nehnuteľností ku dňu odstúpenia 20.6.2013 patria žalobkyni, čím je daná jej aktívna legitímácia na vymáhanie úžitkov vzniknutých do 20.6.2013 z predchádzajúceho spoluvlastníckeho vzťahu, k tomu súd uvádza, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zruší od počiatku. Od počiatku sa zmluva zruší v rozsahu všetkých práv a povinností medzi zmluvnými stranami, z čoho logicky vyplýva, že od počiatku na strane žalobkyne nemôžu existovať ani obsahované náležitosti vlastníckeho práva podľa § 123 Občianskeho zákonníka - právo predmet vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Odstúpením od zmluvy zaniká aj titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Tak darovacia zmluva ako aj dohoda o odstúpení od darovacej zmluvy je právny vzťah medzi darcom a obdarovaným a nemôže ani jeden z uvedených zmluvných vzťahov zaväzovať tretí subjekt (v tomto prípade žalovaného), pokiaľ nebol zmluvnou stranou. Ustanovenie § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka v časti: „...ak nie je účastníkmi dohodnuté inak.“, sa vzťahuje k časovému momentu odstúpenia od zmluvy vzhľadom ku gramatickému výkladu § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka: „Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.“ Toto ustanovenie - možnosť dohodnúť sa inak - sa nemôže vzťahovať na obsahové náležitosti vlastníckeho práva podľa § 123 Občianskeho zákonníka - úžitky, tak ako to dohodli zmluvné strany v dohode o odstúpení od pôvodnej darovacej zmluvy, kde dohodli, že úžitky ku dňu odstúpenia patria obdarovanej. Momentom odstúpenia sa zmluva od počiatku zrušila, to znamená, že zmluva bola uzavretá dňa 19.9.2000, preto sa zrušila k tomuto dňu, k tomuto dňu sa stal vlastníkom M. U. so všetkými atribútmi vlastníckeho práva podľa § 123 Občianskeho zákonníka, teda s právom vec držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním, a to počnúc dňom 19.9.2000. Odstúpením od zmluvy zaniká právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva žalobkyne darovacou zmluvou zo dňa 19.9.2000 - V 1900/2000 a obnovuje sa predchádzajúci vlastnícky stav jej otca - darcu M. U.. Následný zápis vlastníckeho práva darcu M. U. do katastra má teda len deklaratórny charakter, pretože zmluva sa priamo zo zákona zrušuje od počiatku, teda ku dňu 19.9.2000. Zmluva sa ruší od počiatku, ale len medzi zmluvnými stranami, nie vo vzťahu k tretím osobám. Odstúpením od zmluvy teda zanikla zmluva s pôvodným záväzkovým vzťahom, a to spätne ku dňu 19.9.2000 a rovnako k tomuto dňu 19.9.2000 zanikli všetky práva a povinnosti z pôvodnej darovacej zmluvy vrátane práva vec držať, užívať, požívať jeho plody, úžitky a nakladať s predmetom vlastníctva. Zaniklo teda žalobkyni aj právo na úžitky na základe pôvodnej darovacej zmluvy V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000. Práva a povinnosti vlastníka podľa § 123 Občianskeho zákonníka jej vznikli až na základe novej darovacej zmluvy V 2231/13 zo dňa 26.6.2013. Zánik práv a povinností z pôvodnej darovacej zmluvy ku dňu 19.9.2000 znamená, že ak na základe tejto zmluvy nebolo plnené, záväzok plniť odpadá (len medzi zmluvnými stranami, nie vo vzťahu k tretím osobám), ak bolo plnené, zmluvné strany sa medzi sebou môžu vyporiadať v rámci vypořádania ako pri bezdôvodnom obohatení (teda nie je vylúčené, aby M. U. dal svojej dcére úžitky na základe predchádzajúcej darovacej zmluvy V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000, pokiaľ sa tak dohodli na takomto vypořádání úžitkov z predchádzajúceho vlastníckeho vzťahu. Takáto dohoda však je dohodou zmluvných strán a v žiadnom prípade nemôže zaväzovať subjekt, ktorý nebol zmluvnou stranou, tretiu osobu, teda v tomto prípade žalovaného. Vo vzťahu k tretej osobe, teda k žalovanému, nevzniklo žalobkyni právo na úžitky z predchádzajúceho vlastníckeho vzťahu - bezdôvodné obohatenie za čas od 1.1.2003 do 31.12.2003. Žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná v spore na vymáhanie úžitkov z predchádzajúceho vlastníckeho vzťahu V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000 titulom bezdôvodného obohatenia, pretože jej nesvedčí vlastnícky vzťah k sporným spoluvlastníckym podielom za uvedené časové obdobie a pretože jej nevzniklo právo na úžitky z predchádzajúceho vlastníckeho vzťahu na základe predchádzajúcej darovacej zmluvy V 1900/2000 zo dňa 19.9.2000 (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/151/1996, ZSP č. 59/1997; PL.ÚS 78/2006 - Ústavný súd ČR; R 40/2005 Najvyššieho súdu ČR; 32Odo/161/2003 - Najvyšší súd ČR - dôsledky odstúpenia od zmluvy na vzťahy tretích osôb). Právo na úžitky = bezdôvodné obohatenie za sporné časové obdobie jej nevzniklo vo vzťahu k žalovanému ani na základe dojednania v dohode o odstúpení zo dňa 20.6.2013: „Účastníci sa dojednávajú, že úžitky z nehnuteľností do dnešného dňa patria O. G.“ Po odstúpení od darovacej zmluvy aktívnu legitímáciu k vymáhaniu úžitkov z predmetu vlastníctva (bezdôvodného obohatenia) za sporné časové obdobie vo vzťahu k žalovanému má vlastník = M.D. U.. Na základe dojednania medzi zmluvnými stranami (M. U. V. O. G.F.) sa môže úžitkov za sporné časové obdobie domáhať O. G. P.W.

M. U.. Toto dojednanie je však len dojednaním o vzájomnom vypořádání medzi zmluvnými stranami, nezaväzuje žalovaného, ktorý nebol zmluvnou stranou a nezakladá aktívnu legitímáciu žalobkyne vo vzťahu k žalovanému na vymáhanie úžitkov - bezdôvodného obohatenia za sporné časové obdobie od 1.1.2003 do 31.12.2003. Preto súd žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia za čas od 1.1.2003 do 31.12.2003 vo výške 1 108,68 € (33 400 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 13% ročne z tejto sumy od 1.1.2004 do zaplataenia ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Pri aplikácii logického výkladu bolo potom nadbytočné, nehospodárne, právne irelevantné dokazovať ďalšie podmienky vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (výška bezdôvodného obohatenia, pasívne legitimovaný subjekt, faktické užívanie predmetu bezdôvodného obohatenia počas celého sporného časového obdobia) za situácie, kedy žalobkyňa nepreukázala aktívnu legitímáciu v spore. Všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri nesplnení čo i len jednej zákonnej podmienky je potrebné žalobu zamietnuť. V danom prípade súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol, pretože nemal preukázanú aktívnu legitímáciu žalobkyne ako základnú zákonnú podmienku na vyhovie žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k spornému časovému obdobiu. Túto skutočnosť nezhojí ani to, že žalobkyňa je vlastníčkou sporných podielov ku dňu rozhodovania súdu. S poukazom na uvedené skutočnosti, pri neexistencii aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, súd sa nezaoberal vecou samou, ani námietkou premlčania vznesenou žalovaným v priebehu konania.

11.O trovách tohto sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, keď najskôr rozhodol o nároku na ich náhradu podľa úspechu v spore. Súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože v rozsahu 100 % bol úspešnou stranou v spore. O výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti všetkým výrokom tohto rozsudku je odvolanie prípustné. Možno ho podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Čadci, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.